

Opció B

Llig aquest text i respon les preguntes següents.

1 Dins les comunitats humanes es produeixen diferents tipus d'intercomunicació. La que podríem anomenar bàsica és la que té lloc entre dos o diversos actors «cara a cara». En la majoria dels casos aquests actors solen ser parlants d'una mateixa varietat geogràfica, la qual garanteix a bastament la comunicació eficaç en aquestes situacions. La facilitació dels viatges i l'aparició del telèfon i d'altres
5 instruments de comunicació han canviat les coses i han posat molt més en contacte parlants de zones geogràfiques allunyades, entre els quals la intercomprensió no sempre estaria assegurada utilitzant varietats geogràfiques diferents.

L'escriptura, especialment a partir de la invenció de la impremta, possibilita un tipus de comunicació social generalitzada, que va de la facilitació d'informacions de l'administració als
10 ciutadans fins al món complex de la difusió de la cultura i de la informació a través del llibre i de la premsa. Aquest tipus d'intercomunicació generalitzada s'ha vist reforçat en els darrers temps de forma espectacular amb l'aparició dels moderns *mass media* audiovisuals i de la informàtica. La interacció lingüística eficaç en totes aquestes situacions només pot ser possible amb l'existència d'una varietat lingüística ben definida (codificada) i acceptada per tota la comunitat com a norma
15 general i model comú de referència. Aquest model de llengua comú general i supradialectal és el que es denomina actualment *llengua estàndard*. [...]

Els àmbits que donen sentit a l'aparició de l'estàndard representen inicialment uns usos escrits, i l'estàndard és, en principi, una llengua escrita [...], tot i que cal no menystenir l'existència d'alguns àmbits formals tradicionals de comunicació oral, com la predicació, en els quals caldria
20 veure en cada cas fins a quin punt incidia la norma de la llengua escrita. Amb l'arribada dels mitjans de comunicació audiovisuals s'ha creat una norma estàndard oral basada en la norma escrita tradicional o, dit en altres paraules, l'estàndard escrit s'ha oralitzat. En algunes societats l'estàndard només és usat en els àmbits formals, escrits o orals, però, el més corrent en les societats modernes és que la norma estàndard –en tant que model de referència– eixampli el seu ús cap als àmbits
25 col·loquials i desplaci formes lingüístiques no estàndards fins a esdevenir l'única varietat parlada per les capes més instruïdes de la població, més àmplies cada vegada.

Podem dir, doncs, que una llengua estàndard és una varietat, altament codificada, que serveix de model de referència a tots els membres d'una comunitat lingüística en uns àmbits determinats o en tots els àmbits.

(Gabriel Bibiloni, *Llengua estàndard i variació lingüística*, València: ed. 3i4, 1997, p. 21-23)

1. Comprensió del text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts]
- d) Indica i justifica cinc marques de modalització del text. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt; resposta errònia: -0,25]
 1. lloc (línia 2): oberta o tancada?
 2. més en contacte (l. 5): sorda o sonora?
 3. zones (l. 5): sorda o sonora?
 4. model (l. 15): oberta o tancada?
- b) Substitueix els elements connectors següents per uns altres d'equivalents dins del text. [1 punt]
 1. *tot i que* (línia 18)
 2. *però* (l. 23)
 3. *en tant que* (l. 24)
 4. *doncs* (l. 27)
- c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules o expressions al text o indica'n un sinònim. [1 punt]
 1. *a bastament* (línia 3)
 2. *àmbits* (l. 19)
 3. *eixampli* (l. 24)
 4. *esdevenir* (l. 25)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Descriu les tendències més rellevants de la poesia en el període que va des de la postguerra fins a finals dels anys 70. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) En el cas de la televisió, en el de la literatura o en les teues activitats, hi ha moments en què el model lingüístic que s'utilitza s'aparta de la varietat estàndard. Redacta un text de característiques tipològiques similars al que has llegit exposant en quines circumstàncies es produeix tal situació. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]